

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 17-12-10501 איזלר נ' איילון חברה לביטוח בע"מ

לפני כבוד השופט אריה ביטון

התובעת: גלית איזלר

נגד

הנתבעת: איילון חברה לביטוח בע"מ

פסק דין

1. בתיק זה שלפניי אין מחלוקת באשר לאחריות נהג רכב הנתבעת לתאונה שגרמה לנזקי רכב התובעת, שכן בהליך קודם שנערך בת.א. 15-11-29374, אשר התנהל בבית משפט השלום בכפר סבא, נקבע כי האחריות לתאונה רובצת על כתפו של מבוטח הנתבעת.

2. למעשה, נותרו הצדדים חלוקים אך בשאלת שיעור הנזק שנגרם לתובעת וחובת הקטנת הנזק המוטל עליה. להלן נבחן את הסוגיות שבמחלוקת.

תמצית טענות הצדדים

3. לטענת התובעת, רכב מבוטחה היה מעורב בתאונת שרשרת שהתרחשה ביום 19.6.15. הנתבעת פיצתה את התובעת בסך של 19,978 ₪. דא עקא, כי הפיצוי ניתן לה על הנזקים למוקד האחורי של רכבה בלבד, אך הנתבעת לא פיצתה את התובעת בגין הנזקים למוקד הקדמי, ירידת הערך לרכב, ושכ"ט שמאי התובעת. מכאן התביעה ליתר הפרשי התביעה ובסך של 13,000 ₪.

4. הנתבעת טוענת, כי פיצתה את התובעת במלוא סכום הנזק הריאלי שנגרם לתובעת כתוצאה מהתאונה, ולכן יש לדחות את התביעה. לטענתה, הפיצוי שניתן לתובעת מגלם את שוויו המלא של רכב התובעת בקיזוז שרידים, כמפורט בחו"ד שמאי הנגדית שהוגשה מטעמה. עוד נטען, כי על התובעת מוטלת החובה להקטנת נזקה וכי זו אף לא הציגה חשבונות תיקון לרכב.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 17-12-10501 איזלר נ' איילון חברה לביטוח בע"מ

דיון והכרעה

5. למעשה, המדובר בתביעת הפרשים, לאחר שהנתבעת בחרה לפצות את התובעת באופן חלקי, לאור חוות דעת השמאי מטעמה שקבע כי לתובעת היתה אפשרות חלופית מופחתת למכירת הרכב במצבו הניזוק תוך הימנעות מתיקון הרכב ומירידת הערך שנגרמה לו.

6. במהלך דיון ההוכחות שנערך בפניי, לא חזרה הנתבעת על טענתה בדבר אי הצגת חשבוניות תיקון הרכב, לא בחקירתה הנגדית ולא במסגרת סיכומי טענותיה, ונראה כי לא בכדי. במסגרת חוות דעת השמאי מטעמה, נרשם בסעיף 2.1 שבה, כי הועמדו לעיונו עותק חשבונית תיקון התאונה מאת מוסך בילי בכפר סבא. מכאן, שלא היה מקום כלל להעלאת הטענה מלכתחילה, וביתר שאת מקום שאף הנתבעת בחרה לשאת בפיצוי חלק עיקרי מסכום התביעה, ולא על דרך של מתנדבת.

7. **התובעת הציגה, במסגרת כתב תביעתה, חו"ד שמאי מטעמה הערוכה על ידי מר ישראל דרנוב,** אשר קבע, לאחר בדיקת הרכב ביום 22.6.15, כי הנזק לרכב מגיע לסך של 20,233 ₪ לשני המוקדים, הקדמי והאחורי גם יחד. בהתאם לערך הרכב, הגיע הנזק הגולמי ל- 46%. בנוסף, לרכב ירידת ערך בשיעור של 23% מערכו בשוק, שהם כ- 7641 ₪. סך כל הנזק לרכב התובעת הגיע לכדי 27,874 ₪. לפיכך, קבע השמאי כי לאחר השלמת ביצוע התיקונים, הרכב עבר בדיקת תקינות כמתחייב מהנחיות תקנה 309 לתקנות התעבורה. בחקירתו הנגדית, שנערכה בפניי, העיד, כי השמאות נערכה לטובת בעל הרכב ולא לחברת הביטוח וכי ההחלטה לתקן את הרכב היא של בעל הרכב. עוד הוסיף, כי רכב מסוגו של רכב התובעת הינו רכב מיושן שקשה מאד למוכרו בשוק. במקרה זה לא המליץ הוא על מכירתו במצבו הניזוק וכל תפקידו היה להכין שומה ולהעריך את נזקי הרכב לפי דיני הנזיקין ולא לפי חוק חוזה הביטוח. זה אישר, כי על בעל רכב אכן מוטלת החובה להקטין את נזקו אך אין הוא נדרש לצאת מגדרו בעניין זה.

8. לעומתו, השמאי מטעם הנתבעת, מר יצחק זריהן, טוען במסגרת חוות דעתו מיום 17.11.15, כי בדיקת הרכב לאחר תיקונו העלתה כי המדובר בנזק כבד מאד הטומן בחובו ירידת ערך בשיעור גבוה מאד. עוד טען, כי נפגש עם בעלה של התובעת אשר מסר לו את אי שביעות רצונו מעצם הטיפול ומאי קבלת עדכון אודות גובה הנזק וירידת הערך טרם התיקון, שאחרת לא היה מבקש לתקן את הרכב. בחקירתו הנגדית של בעלה של התובעת, שלל הוא את טענת שמאי הנתבעת באשר להבעת אי שביעות רצון בפניו והבהיר כי הכניס את הרכב למוסך וביקש שיתקנו אותו. אף באשר לטענה בדבר העדפתו למכירת הרכב טען, כי לא בטוח כי היה בוחר במכירת הרכב לנוכח שימושו כרכב שלישי במשפחה. על כן, לא מצאתי לקבל את גרסת השמאי בחוות דעתו באשר להעדפת בעל הרכב, ונראה כי המדובר בסברה של השמאי שאין לה כל תימוכין.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 17-12-10501 איזלר נ' איילון חברה לביטוח בע"מ

9. לגופה של המחלוקת, טוען שמאי הנתבעת, כי במקרה של שיעור נזק וירידת ערך כה גבוהים מקובל להשיב את המצב לקדמותו על ידי מכירת הרכב לקונה רכבים למטרת שיקום וקבלת פיצוי מלא לפי שווי מחירון הרכב, וכי על שמאי התובעת היתה החובה להציג לבעל הרכב אפשרות פיצוי נוספת זו. שמאי התובעת מנגד, לא זכר אם שוחח עם בעל הרכב במהלך התיקון ומי היה זה שהזמינו לעריכת השמאות לרכב. על כל פנים, הבהיר הוא, כי לא ניתן היה למכור את הרכב במצבו הניזוק כיון שהנזק היה גדול. שמאי הנתבעת מוסיף וטוען במסגרת חוות דעתו כי בחירת התובעים לתקן את רכבם היתה שגויה והגדילה לעין שיעור את התביעה בעוד שאלו יכלו היו לקבל שיעור מקובל שבין 45% עד 50% מערכו ולדרוש את ההפרש מן המזיק בשיעור של עד 55%, ואילו ידעו עליה היו בוחרים בה ללא היסוס ומקטינים את נזקי המזיק בעשרות אחוזים. לשיטתו, סך הפיצוי מאת הנתבעת היה מגיע לסך של 18,272 ₪ בלבד. כשנשאל שמאי הנתבעת בחקירתו הנגדית אם בדק שאכן הרכב יכול היה להימכר כפי ההסכמים עם חברות הביטוח השיב שכן, אך כשנשאל היכן בדק ענה כי הבדיקה התבססה על בסיס הסכמים עם חברות הביטוח שקובעים תשלום של 45% מערך הרכב ולפי הנזק, אך למעשה לא בדק זאת בפועל.

חובת הקטנת הנזק

10. אכן, צודקת הנתבעת בטענתה, כי בדין החל בשיטתנו המשפטית על הניזוק לפעול על מנת להקטין את נזקו כך שלא יהווה נטל מיותר על המזיק, ובוודאי שאין הוא רשאי להגדילו בצורה מכוונת. הפיצוי בדיני הנזיקין ניתן על מנת להשיב את מצבו של הניזוק לקדמותו, ואין הוא יכול להתעשר על חשבון המזיק. עם זאת, מאחר וטענת אי-הקטנת נזק היא טענת הגנה, המבקשת להפחית מהפיצוי המגיע לניזוק, הרי שנטל ההוכחה בדבר אי-הקטנת הנזק מוטל על כתפיו של המזיק-הנתבע.

עמד על כך בית המשפט העליון, בקובעו כי על הניזוק מוטל הנטל – נטל ולא חובה – להפחית את הנזק שעוללת המזיק גרמה לו, אולם:

”נטל ההוכחה בעניין הקטנת הנזק מוטל על המזיק-הנתבע. הוא מבקש להפחית מהשיעור הרגיל של הפיצוי המוטל עליו, ועל-כן עליו העול לשכנע, כי הניזוק-התובע לא עשה להפחתת נזקו...”

(ע"א 252/86 יצחק גולדפרב נ' כלל חברה לביטוח בע"מ, פ"ד מה(4) 45).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 17-12-10501 איזלר נ' איילון חברה לביטוח בע"מ

עוד נקבע שם, כי הקטנת הנזק כוללת בחובה אמת מידה אובייקטיבית. על הניזוק לנקוט, להקטנת נזקו, את כל אותם אמצעים שאדם סביר היה נוקט בנסיבות הענין. עם זאת, רמת ההתנהגות הנדרשת מהמזיק כלפי הניזוק צריכה, מעצם טבעה, להיות גבוהה יותר מרמת ההתנהגות הנדרשת מהניזוק כלפי המזיק. אמנם הניזוק חייב לפעול לפי מיטב יכולתו לא רק לטובת האינטרס שלו, כי אם גם לטובת האינטרס של המזיק, אולם, מכיוון שהמטען הנורמאטיבי של הנטל להקטנת הנזק צריך להיות נמוך מזה של החובה לנהוג זהירות, ומכיוון שהמזיק אחראי בעוללתו למצבו של הניזוק, אין הניזוק חייב לצאת מגדרו בנסותו למלא את חובת הקטנת הנזק. אין הוא נדרש לנקוט פעולה המסכנת אותו או מקריבה או מסכנת את רכושו או את זכויותיו. סבירות האמצעים שעליו לנקוט נבחנת באמות מידה ליברליות. יש לדרוש מהניזוק שיתחשב הן באינטרס של עצמו והן באינטרס המזיק, תוך איזון ראוי ביניהם, שישקף את תחושת הצדק של הציבור הנאור בישראל.

11. האם הנתבעת עמדה בנטל ההוכחה לשכנע כי התובעת לא עשתה די לעמוד בנטל להפחתת נזקה? המדובר בתובעת פרטית שהעמידה את רכבה לרשותו של מוסך לשם תיקונו לאחר התאונה שלה היה אחראי מבטוח הנתבעת, ובהתאם לכך, זומן שמאי לצורך הערכת נזקי רכבה כדין. חוות דעתו של שמאי התובעת אפשרה את תיקונו של הרכב הן מבחינת שיעור הנזק שהגיע כדי 45% והן מבחינה בטיחותית לפי תקנה 309. מבחינה זו, לא מצאתי כי שמאי התובעת פעל בצורה כלשהי שלא כדין. זה הבהיר כי מונה על ידי התובעת ולא על ידי חברת ביטוח, ולפיכך, לא מחויב היה הוא להוראות הפוליסה וכללים שחברות הביטוח פועלות לפיהן. בנסיבות אלו, אין זה מצופה כי שמאי התובעת, ומקל וחומר התובעת בעצמה, לעבור בין מגרשי וסוחרי רכבים ולחפש מי שיקנה את הרכב ובאיזה מחיר. דרישה שכזו הינה דרישה לנקיטת אמצעים בלתי סבירים מהתובעת והקרבה אישית למען המזיק שאינה עולה בקנה אחד עם הדין. שמאי התובעת אף הבהיר כי הנזק היה גדול וכי הדבר לא היה ראוי כיוון שלא ניתן היה למוכרו במצבו זה ונוכח גילו ומצב השוק לסוג הרכב. אלא שאף שמאי התובעת לא מצא לנכון לבדוק את אפשרות מכירת הרכב בשוק החופשי במצבו הניזוק, וזה בחר להעריך באופן ספקולטיבי כי הרכב היה נמכר כפי שמקובל בהסכמים עם חברות הביטוח במחיר ערך הנזק -45%. לא זו בלבד, שהמדובר בהערכה בלבד, שאין לה כל תימוכין, וכבר הובהר לעיל כי נטל ההוכחה בדבר הקטנת הנזק מוטל על כתפי הנתבעת, אלא שאף לא ניתן כלל ליחס לתובעת את אותן היכולות ליישם הסכמים אליהן מגיעות חברות הביטוח מכוח כוחן הכלכלי והמסחרי הניכר בשוק הרכב.

12. בנסיבות אלו, לא מצאתי כי הנתבעת עמדה בנטל ההוכחה לשכנע כי התובעת לא עמדה בנטל הפחתת הנזק. חוות דעת השמאי מטעמה הינה ספקולטיבית וחסרת כל בסיס עובדתי מוכח באשר לאפשרות מכירת הרכב לסוחרי רכב, אולם, מעבר לכך, הנטל אותו מבקשת הנתבעת להטיל על התובעת הינו נטל שמעבר ליכולתה של התובעת והדורש אמצעים בלתי סבירים לצורך הקטנת נזקה של הנתבעת כמעוללת. אין זה ראוי לבקש כי זו תבצע סקר בין סוחרי הרכב במטרה לנסות למוכרו, פעולה שנעשית

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 17-12-10501 איזלר נ' איילון חברה לביטוח בע"מ

על נקלה על ידי חברות הביטוח, במיוחד נכון הדבר כאשר לזכותה של התובעת עומדת העובדה כי רשאית היא לבחור בתיקון רכבה והשבתו לקדמותו כפי מצבו עובר לתאונה ולנזק שלו אחראית הנתבעת ובהתאם לחוות דעת השמאי הפרטית. באיזון האינטרסים שבין אינטרס התובעת כניזוק לבין אינטרס הנתבעת כמזיק, גובר אינטרס התובעת במקרה דנן, ועל כן, פעלה כנדרש עת תיקנה את רכבה בהתאם לחוות דעת השמאי מטעמה והערוכה כדין.

סוף דבר

13. לאור האמור לעיל, מצאתי לקבוע כי דין התביעה להתקבל במלואה.

14. לפיכך, הנני מחייב את הנתבעת לשלם לתובעת סך של 13,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום הגשת התביעה ועד לתשלום בפועל, שכ"ט עו"ד בסך של 5000 ₪, אגרת בית משפט במלואה, ואת שכר העדים כפי שנפסק בדיון.

15. התשלום יבוצע בתוך 30 ימים מהיום.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"ג תשרי תשע"ט, 02 אוקטובר 2018, בהעדר הצדדים.

אריה ביטון, שופט

